

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1604

Vita S. Martiniani Eremitae, ex ea quæ est per Simeonem Metaphrasten.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42667

tereque; iam es curata. iam citra vllum impedi-
mentum tibi ingredi licet. Putabat se mulier ina-
ni (vt fieri solet) somnio deludi, sed cum euigila-
ret, licta integris viribus exiliuit, & voce maxima
cunctis stupendum rei miraculum narrauit. Alia
quoque mulier, quæ laborabat occultè diuturna
plaga morbi, contactu loculi à longo tormento,
breui temporis momento liberationem inuenit.

Postquam verò sacrum corpus terræ mandatū
esset, & octauo, post iusta facta, die, cunctis visum
esset, sacras reliquias in monumento aliquo cele-
briori recondere, eccè tanta odoris fragrantia e-
manauit è tumulo, vt omnes diuinam in eius re-
liquijs virtutem clarissimè cognoscerent. Nono
autem die, cum in defuncti gratiam, pauperibus
alimenta præberentur, certusq; frumenti nume-
rus distribueretur, cum iam mille pauperes (qui-
bus omnia & numero & mēsurā assignata erant)
vniuersa assumpsisse putabantur, eccè tres cophi-
ni remanserunt, quæ nulla largitate exhauriri po-
terant, immò quanto crescebat pauperum nume-
rus, tantò etiam alimentorum copia: eius miseri-
cordia & benignitate, qui benedictus & glorio-
sus est in Sanctis suis. Amen.

Curatur à S.
Antonio
per visum.

Item alia
cōtactu lo-
culi curatur.

Odor sua-
uissimus ex
eius tumu-
lo.

Multiplie-
tur panes
magno mi-
raculo.

VITA S. MARTINIANI EREMITAE,
ex ea qua est per Simeonem Metaphrasten.

Proximè ciuitatē Cæsaream Palestinæ mons
est qui vocatur Locus arca. In eo monte sita
est solitudo, quæ eximia monachorum san-
ctitate admodum celebris est. Ad hanc solitudi-
nem Martinianus annos natus octodecim, iuue-
nis specie liberali, & insigni corporis pulchritu-
dine præditus, commigrauit; in qua incredibili
austeritate & angelica puritate annos quinque
&

13. Februar.

Martiniane
adolescens
petit cre-
mum.

& viginti vitam exegit, atq; tanta cum ingentium admiracione sanctitate floruit, vt præcipue valde miracula diuina virtute patraret. Vnde in manu generis hostijs acriter ei infensus, varijs insidias struxit, vt tandem aliquandò eum ab ingeni sanctitatis studio auerteret, vel per lapsum aliquem in præcipitium deturbaret.

Accidit autem quodam die, vt in ciuitate Cæsarea, duobus familiariter inter se de diuina Martiniani viuendi ratione cum admiracione colloquentibus, impudica quædam mulier, suggestione Satana, appropinquaret; audiensq; viros illorum miris præconijs Martinianum extollentes, diceret; Profectò miror ego, vos tanti hominem mortalem & fragilem & eadem peccati seruituti obnoxium qua nos omnes vel inuiti opprimimur, facere, tantaque admiracione celebrare. Ego sane eius potius stulticiam admiror, quòd se tanquam feram agrestem in solitudinem concluderet, neq; vultus hominum sine offendiculo ferre valeat. Sed vt vanitatem eius, & inane sanctitatis studium aliquandò cognoscatis, ibo & ostendam frustra eum tantos labores assumere, nullaque omnino virtute præditum esse. Nam quòd in solitudine ab omni hominum conspectu remotus, nulla peccati contagione polluat: mirum non est, sed si meis tentationibus resistere, & speciem meam eadem (qua hæcenus vos eum vixisse dicatis) puritate contemplari potest, eamque despiciendum demum eum omnibus & Deo, & hominibus admirandum iudicabo.

Hæc cum dixisset, domum properauit, & eructis, vestibus, laceris se pannis induit, & fune se præcinxit, & consuetis corporis sui ornamentis in peram missis, vento & pluuia ingruente ad montem

montem iuit. Mira autem diaboli verfutiã tem-
 pus hoc ad fanctiffimi viri illius subuerfionem
 captabat. Nam vt propè cellulam venit, voce fa-
 nè lachrymabili orare cœpit vt vir fanctus eam
 in cellulam fuam reciperet. Miferere mei, dice-
 bat. ferue Dei, neque permittas me miseram eo-
 dem Chrifti fanguine tecum redemptam, à beftijs
 deuorari. Hæc & alia multa cum eiulatu flebili
 clamante motus eft misericordia, & mulierem
 (fuis tamen prius ad Deum precibus) in cellulam
 recepit: & excitato raptim igne, appofitisque da-
 dyllis, folam eam reliquit, feque tanquam à peste
 quadam in interiorem cellulam reclusit. Illa vè-
 rò conceptam animo fraudem diligenter ver-
 fana, in tepefta noctis silentio meretricio fe ha-
 bitu ornauit, & manè diabolica arte egregiè in-
 ftructa, aduentum viri fancti præftolata eft. Manè
 facta, vir fanctus cum eam tanto veftium splen-
 dore ornatam cerneret, obftupuit: & quid fibi
 vellet tanta veftium mutatio, ab ea quæ heri fue-
 rat, quæ fuit. Tum illa & oculis & voce ad fraudè
 compofitis; Ego, inquit, mi Domine, cum multa
 de corporis & animi tui pulchritudine eximia,
 in ciuitate Cæfarea intellexiffem, exarfi protinus
 incredibili quadam cupiditate te vidèdi; & quod-
 nam quæfo hoc tuum tantæ afflictionis eft studi-
 um? quam quæfo de caufa, tanta vitæ austerita-
 te te maceras? Nunquid hæc eft diuina mens, vt te
 Intempetiua abftinentia conficias? Quæ nã feri-
 ptura dicit, non effe comedendum, nec bibendū,
 nec legitimum ineundum matrimonium? An i-
 gnoras à D. Paulo. Honorabiles nuptias, & thorū
 immaculatum dici? Quis Prophetarum aut Pa-
 triarcharum non fuit iunctus matrimonio, & fa-
 ctus eft hæres regni cœlorum? Non Enoch ille
 magnus

Diabolus
 ei per proca-
 cem femi-
 nam infidi-
 atur.

Intromittit
 feminam,
 vrgente con-
 fcientia.

Vide argu-
 menta con-
 tra cœliba-
 tū, & cogno-
 fce aucterē
 Satanam.

Heb. 13.
 Genef. 5.

Gen. 18.

Gen. 24.

Gen. 29. & 32.

Exodi 2.

Eneruatur
virile pe-
ctus blandi-
tiji Satanae.

magnus & admirabilis, coniunctus matrimonio, sublatuſ eſt in cœloſ. & non vidit mortem viſe in hodiernum diem? Magnus autem ille Abraham & ſanctus inter Patriarchas, nonne habuit tres uxores & Dei amicus vocatus eſt? imò Deſi ipſuſ in tabernaculo vidit, eiſque Angelos hoſpitiuſ excipere meruit? Iſaac verò quid? nunquid uxoreſ habuit, & regnum cœloſum eſt aſſecutus? Ruſſuſ autem Iacob, nunquid duas habuit uxoreſ, & duas concubinaſ. & valuit luçtari cum Angelo, viditque Deum facie ad faciem? Moyſeſ autem ille Princepſ prophetarum, & Dei ſervuſ, nunquid habuit duaſ uxoreſ, & cum Deo eſt locutuſ & populuſ Dei ex acerba Aegyptioſum ſervituſe liberavit? Similiter & David & Salomon & alij numeroſi, nunquid legitimo coniuncti matrimonio, & ſuſceptiſ liberis digni habituſ ſunt regno cœloſum? Hæc dicens mulier & viri ſancti manuſ contrectariſ, in fraudem eum impulit, & animi robuſ, multiſ magniſque, licet virtutiſ val latum eneruavit.

Reſpondens itaque dicit ei: Si te accipero uxoreſ, quò te ducam, aut unde alam, cum hæcenuſ pauperem & ab omnibuſ rebus inopem vitam duxerim? Cui illa: Nihil te, inquit, hæc cura ſolicitet, tantuſ mihi licituſ ſit tua frui pulchritudine, & iuuentute: & ego aurum & argentum, ſervuſ & ancillaſ, atque poſſeſſioneſ præclaras ſuppeditabo abundè. Hæc illa dicente, vel potiuſ hæc eo loquète, qui fuit homicida ab initio, nempe diabolo, totuſ in amorem impudicæ mulieris inflammatuſ eſt: & nefario ſe operi commiſcere volebat; ſed, expeçta, inquit, mulier, vt videam ſi iter tutuſ eſt, nè ſuperuenientiuſ hominuſ oculos, qui benediçtionis gratiam frequentes à

ne expetere solent, offendamus.

Hæc cum dixisset, rupem excelsam conscendit, atque oculos in omnes partes versans, salutari diuini iudicij timore concussus est: coepitque summam Domini Dei sui bonitatem, cui annis quinque & viginti cum tanta iucunditate seruiet, quæ sua mente recolere; atque in cellulam suam reuersus, arreptis, quæ fors obtulerat, sarmentis aridis luculentum focum excitauit. Accensa autem flamma & in altum sublata, solutis calceis, nudis in ignem pedibus prosilijt, & ait: O Martiniane, quid agis, quid meditaris? Hunc ignem qui nunc tempus est si pati potes, accede ad mulierem & cupitis eius amplexibus fruiere; An non intelligis, ô Martiniane, diaboli fraudes? Matrimonium tibi persuadet mulier sanctum & immaculatum, quid igitur? Annis viginti quinque Christo seruisisti, & nunquid te aliquo incommodo aut molestia affecit? Quid? omnes tuos præteritos labores, vna voluptate, eaque tam scæda, tam brutâ, perdere decreuisti? Hæc dicens & eadem sibi admiratione quadam inculcans, vim lachrymarum profudit, exclamauitque; Hei me miserum quò ruo, quò pergo? Deindè cum paululum in terram prostratus quieuisset, rursus se voracibus flammis exurendum tradidit, donec adustus humi caderet; Tùm grauiissima ex imo trahens corde suspiria, inconstantiam suam acerbissimis lachrymis defleuit, & obnixè Domini misericordiam deprecatus est; Domine, dicebat, Deus meus qui scrutaris corda & renes, tu scis fragilitatem meam; esto mihi propitius propter peccatum meum, quo cæca mente ad peccatum & interitum meum miser properabam. Hæc cum orasset, & Psalmum 72. plorando decantasset, mulier,

quæ

Redit etiam
ad sanam
mentem. &
se proiecit
in ignem.

Detestabilis
mulier, tota
mente refi-
piscit.

quæ cuncta à longè spectabat, mente & corpore
còtremiscere coepit, atq; tota ad se rediens, in-
quam de profundissimo excitata somno, om-
mentis in ignem proiectis, pannis laceris & per-
rursus eductis se induit; deindè cum lachrymis
lugubri fletu se ad pedes viri sancti abiciens, o-
rare & obtestari: vt sibi ignosceret. Tu enim no-
sti, dicebat, varias esse artes & fraudes diaboli
Voluit me, fateor, tanquam laqueo, ad sempiternam
animæ tuæ perditionem, abuti. Peccavi, sed
da veniam vir sanctissime, atque viam mihi do-
monstra, qua tuta aduersus inimici fraudes deinceps
incedere valeam.

Hæc dicens ingenti lachrymarum imbre ter-
ram rigabat; Cui vir sanctus, postquam multa et-
que præclara salutis dogmata tradidisset: Vade,
inquit, ad sanctam Bethleem, ibique requirere san-
ctam Paulinam virginem quæ ædificauit templum
Domini. Abijt protinùs vt iussa fuerat Zoë (hoc
namque mulieris nomen erat) atque ad Paulinam
perueniens benignè ab eâ suscepta est, & in sa-
cræ virginum societatem peccatrix libenter
propter poenitentiam admissa. Ibi verò præterita
vitæ maculas tantis lachrymis deleuit, & pec-
cati rubiginem tanto poenitiæ ardore con-
sumpsit, vt miraculis clara, ex hac vita migraue-
rit.

Clara mira-
culis mori-
tur.

Interea Martinianus, qui adustionis dolore gra-
uiter laborabat, postquam septimo mense colla-
psas vires nonnihil restaurasset, vt diaboli frau-
des & insidias præcaueret, aliò commigrare de-
creuit. Veniens itaque ad portum maris cum quo-
dam nauclero egit, vt eum ad rupem quandam
excellsam & angustam in medio mari sitam trans-
ferret, pactumque iniit, vt bis singulis annis, pa-
neq;

Zoë abijt ad
S. Paulinam
in Bethleem.

tem & aquam quibus victitaret, nauicula sua ad-
 erret, atq; ipse vicissim assiduis pro Naucleri ei-
 usque familiae salute, precibus apud Deum inter-
 cederet, simulq; ex iuncis palmarum sportas ali-
 aque opera venalia cōtexeret; quæ ipsi Nauclero
 in mercedem cederent. Placuit hæc cōditio sum-
 moperè Nauclero, & virum Dei ad rupem nau-
 glio suo transuexit; in qua sub dio omnibus aëris
 iunijis expositus, lætus & alacer Domino Deo
 suo seruebat.

Martinia-
 nus in mari
 degit solus
 in rupe.

Sed neque hic malignus cessauit iustum bello
 læsere. Nam cum nocte quadam, horrendos
 in mari fluctus excitasset, ostendebat ei, quod flu-
 ctus quindecim cubitis ferebantur supra caput e-
 jus. Sed hanc quoque tempestatem Martinianus
 factis ad Deum precibus sedauit, diabolumq; cum
 voce & minis sibi insultantem profligauit. Sex it-
 aque annos vir sanctus postquam incredibili vi-
 tæ austeritate in ea rupe exegisset, eccè tibi noua
 tentatio eaque omnium, quas hæctenus pertule-
 rat, grauissima. Die quodam iogens & immanis
 valde tempestas exorta certam in nauis pernici-
 em, quæ non longè ab ea rupe vehabatur, conspi-
 rauerat, atque omnes tandem, miserandum sanè
 in modum fluctibus hauserat, vnica tantum puel-
 la eximia pulchritudine excepta, quæ dolij vnus
 aduinculo, quod in extremo mortis periculo
 apprehenderat, semianimis ferè ad rupem dela-
 ta est. Hæc cum Martinianum in rupe conspicata
 esset, opem eius in vltimo vitæ discrimine implo-
 rare cepit. Obstupuit vehementer vir sanctus, &
 non hominem sed ipsum inimicum dæmonem
 esse arbitrabatur, & primum opem adferre recu-
 sauit; sed cum præsens mortis periculum immi-
 nere illi cerneret, protensa manu eam è fluctibus

Eccè noua
 & mira ten-
 tatio.

attraxit; secumque in excelsum rupem (quemadmodum, charitas per omnia suadebat) adducit. Sed cum eam incredibili pulchritudine praesertim cerneret, prorsus quid ageret ignorabat. Nihil enim cum sola degere certissimum ruinae periculum esse putabat. Tutum autem in periculo reliquium omnino dabatur nullum.

Tandem vero tale ab ultima desperatione consilium coepit. Pane & aqua puella in altissima traditis, inuocatoque cum lachrymis Christi in suum nomine, signo crucis fluctus signans, alto se mari commisit. Ecce autem duo delphines suis eum tergis exceperunt, atque per omnes fluctus ad litus saluum & incolumem deposuerunt. Hoc autem nouo & stupendo beneficio à Deo affectus, toto quoque amoris igne exarsit, & reliquum vitae cursum in continuis varijsque peregrinationibus consumfecit. Nudus & omnium rerum indigus sine baculo, sine pera, montes & sylvas oberrabat, & celo totamente ac desiderio intentus, ea quae ad corporis alimentum, necessaria erant, à viris pijs accipiebat.

Tandem cum iam consummato cursu repositus sibi iustitiae coronam à Domino accepturus esset, venit Athenas; & ingressus ecclesiam, fessus & nimio labore exhausta membra in scamnum declinans, vocatoque ad se episcopo, à quo cum benedictione gratiam & sepulturae beneficium humiliter postulasset, subidente vultu, beatum Deo spiritum tradidit. Et hic quidem fuit certaminum illius finis hic terminus, qui inuictum se contra omnes diaboli insultus athletam, immo praeclarum sanctorum tyrem exhibuit. Nunc consequens est, ut virginem illius in rupe relictae historiam & egregium certamen prosequamur.

Igitur postquam vir sanctissimus Marrianus ex oculis

Edito crucis
signo mittit
se in mare,
& delphino
rum tergis ad
litus euahi-
tur.

Venit Athe-
nas, ibique
moriturus,
vocat ad se
Episcopum.

oculis & aspectu eius delphinorū obsequio abla-
 tus esset, illa assiduis precibus horrorē loci & in-
 imicorū merum propulsabat, & vitam pane & a-
 qua sustentavit, donec nauclerus constituto tēpo-
 re ex pacto, noua oneratus annona rediret. Sed
 accidit cū ille rupi appropinquans mulierem
 videret, ingenti pauore correptus, tanquā viso
 quodā spectro retrocederet, neq; omnino se suā-
 que nauiculā littori cōcrederet. & certē passis ve-
 lissiterū in altum prouectus fuisset, nisi puella
 Christi Iesu nomine sēpius inclamato, & se Chri-
 stianam declarasset, & merū ab eo hoc modo de-
 pulisset. Nauclerus ergo postquā totius rei seriē
 intellexisset, agrē quidem Martiniani discessum
 tulit, sed tamen virginis illius cōstantia & sancti-
 tatis proposito facillē consolatus est. Igitur Photi-
 na (hoc enim nomine virgo appellabatur) vt vi-
 rilius omnibus inimici insultibus in illo stadio
 repugnaret, habitum simul cum animo virilem
 sumpsit, & mentem assiduis precibus ac diuinarū
 rerum contemplatione, ad terrenarum contem-
 ptum excitabat, & lana ac tela panem sibi & a-
 quam (quibus corpusculum aleret) quaritabat.
 Tertio autem quoque mense accedebat naucle-
 rus, & ea, quæ cū ad victum tum ad laborem
 necessaria erant, afferebat. Porro cū ad eam ru-
 pem maris fluctibus eiecta esset, nata erat annos
 quinque & viginti, in petra verò annos sex in o-
 mnī sanctitate & incredibili vitæ duricia vixit.
 Duobus autem mensibus antè quā nauclerus
 eam visitaret, beatum Deo spiritum tradidisse in-
 uentus est. Corpus eius viuido colore odorem spi-
 ritu suauissimum, ita vt magis viuenti quā
 mortuo simile esset. Funus fuit cum hymnis &
 lampadibus ab Episcopo Cæsariensi, in ciui-

Virgo in ru-
pe selecta,
vt se gessit.
xiii.

Photina in-
duidit se habi-
tu virili, in
rupe ex qua
Martinianus
discesserat.

Mortuus ap-
paret pul-
cherrima.

728 MARTYRIUM S. VALENTINI
tate Caesarea sepulturae traditum. Ad gloriam Do-
mini nostri Iesu Christi, cui gloria & laus sit
sanctis eius.

Vide Caes.
Baron. Ann.
Tom. 2.

MARTYRIUM S. VALENTINI P. RE-
byteri & Asterij, itemq; Marij & Martha, Audifax
& Habacuc nobilium Persarum, ex q; qua Sorus
prima fide ex antiquissimis martyrologiis, & MS.
Codicibus habet. Passi sunt anno Christi
270. Dionys. Pap. 10. Clau-
dij Imp. 2.

14. Februar.
Peregrina-
tio religio-
nis causa,

IS fortè temporibus, quibus Claudij persecutio acriter in Christianos desuebat, venit quidam ex Perfide Marius nomine, cum uxore Martha & filijs Audifax & Habacuc, ut ad limina Apostolorum conceptum diu pietatis & deuotionis studium exoluerent. Cumq; Romanum delati, in castrum trans Tyberim hominem quendam inuenissent Quirinum nomine, omnibus suis facultatibus propter Christum nudatum, & plenis insuper multiplicibus affectum, cum incredibilem deuotionis studio amplectuntur, & de suis facultatibus læti ei ministrant. Erant cum eo non pauci vinculis propter nomen Domini læti constricti; quorum pedes lauabant, & aqua filiorum suorum capitibus infundebant. Dum hæc

Claudij per-
secutio in
Christianos

unt, Claudius pro sua in Christianos rabie, ducentos sexaginta duos in amphiteatro ciuitatis, militum sagittis interfici iussit; quos Marius & Martha in crypta, via Salaria in cliuo cucumeris perierunt. Eadem verò nocte, beatum illum Quirinum gladio interfectum & in Tyberim prostratum multis cum lachrymis similiter in crypta condiderunt, in cœmiterio Pontiani octauo Calend. Aprilis. Quod cum audisset Claudius, iussit eos

Quirinus
Martyr, à
Marius &
Martha se-
pultus,